

“Governance and Knowledge Role of MRC with respect to the Mekong mainstream dams”

Experience and Expectations

By

Montree Chantawong
Thai People's Network for Mekong

Experience 1: MRC เพิกเฉยต่อการเปิดเผยข้อมูลโครงการเขื่อน รวมทั้ง การศึกษาผลกระทบ เช่น EIA, SIA แต่กลับมีบทบาทสนับสนุนการสร้างเขื่อนบนแม่น้ำ โขงมากขึ้น ดังนี้

Lack of public disclosure of documents and studies related to mainstream dams

- (1) การผลิตวาทกรรมใหม่ “เขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำที่ยั่งยืน” ในการประชุม Regional Multi-Stakeholder on MRC’s Hydropower Programme เมื่อวันที่ 25-27 กันยายน 2551

(1) The new discourse of “sustainable hydropower”

- (2) ภาคประชาสังคมได้ส่งจดหมาย/แถลงการณ์ถึง MRC หลายครั้ง แต่ทุกครั้ง MRC ยังคงเงียบ
- จดหมายเมื่อ **30 เมย 07** เรื่อง เขื่อนดอนสะโฮง
 - จดหมายถึง **12 พย. 07** เรียกร้องให้เอ็มอาร์ซี ปฏิบัติพันธกิจในการปกป้องแม่น้ำโขง ตาม “ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน” เมื่อปี 1995

(2) No or inadequate response to letters from civil society

- การป้องกันและการหยุดยั้งผลกระทบที่เป็นอันตราย จะมีการดำเนินการตามความพยายามทุกวิถีทาง เพื่อหลีกเลี่ยง ลด และบรรเทาผลกระทบที่เป็นอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านปริมาณน้ำและคุณภาพน้ำ สภาพน้ำ (ระบบนิเวศ) และความสมดุลด้านนิเวศวิทยาของระบบแม่น้ำ ที่เป็นผลมาจากการพัฒนาและการใช้ทรัพยากรน้ำของกลุ่มน้ำโขง... (มาตรา 7, ความตกลงแม่น้ำโขง พ.ศ.2538)
- To make every effort to avoid, minimize and mitigate harmful effects that might occur to the environment, especially the water quantity and quality, the aquatic (ecosystem) conditions, and ecological balance of the river system, from the development and use of the Mekong River Basin water resources (Article 7. Prevention and Cessation of Harmful Effects, AGREEMENT ON THE COOPERATION FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF THE MEKONG RIVER BASIN)

- จดหมาย 27 มีค 51 เรียกร้องให้เอ็มอาร์ซีชี้แจงต่อสาธารณชนอย่างชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอนรายละเอียดในการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นที่รับรู้ เพื่อหาข้อตกลงร่วมเกี่ยวกับการสร้างเขื่อนบนแม่น้ำโขงสายหลัก
- จดหมาย 23 กย 51 เรียกร้องให้เอ็มอาร์ซีจำเป็นต้องประกาศให้ชัดเจนว่ามาตรฐานในการดำเนินการคืออะไร และจะรับผิดชอบต่อประชาชนในลุ่มน้ำอย่างไร ถึงเวลาแล้วที่การปฏิรูปองค์การจัดการลุ่มน้ำแห่งนี้ให้กลับมาปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์หลักของประเทศสมาชิกแม่น้ำโขง หากไม่สามารถทำได้ เอ็มอาร์ซีก็ควรยุติบทบาทและปิดตัวลง

Civil society letters to MRC e.g. 23 March 2008, 23 September 2008

(3) Selective use of own studies. Although, the MRC has completed fishery studies which state clearly that if the dams are built they will negatively impact the fish populations and the rural communities, they then distance themselves from the results by stating:

(3) MRC เลือกใช้ข้อมูลของตนเองในการสนับสนุนการสร้างเขื่อน ถึงแม้ MRC จะมีการศึกษาเรื่องผลกระทบประมง ซึ่งชี้ให้เห็นชัดเจนว่า หากสร้างเขื่อนแล้ว จะสร้างผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสัตว์น้ำและอาชีพประมงของชุมชน แต่ทุกเอกสารจะมีข้อความว่า

The opinions and interpretations expressed within are those of the authors and do not necessarily reflect the views of the Mekong River Commission.

การระบุข้อความเช่นนี้ถือเป็นเทคนิคการเลือกเอกสารที่ต้องการใช้หรือไม่ใช้ก็ได้

Experience 2: MRC ไม่ได้ใส่ใจต่อปัญหาผลกระทบจากการสร้างเขื่อนในจีนต่อระบบนิเวศและชุมชนแม่น้ำโขง แต่กลับพยายามอธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงด้านอุทกวิทยานี้ จะสร้างผลบวกต่อประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง เห็นได้จาก

MRC has not taken the effects of the dams upstream in China seriously. Instead, they claim the changes in water flow will have positive impacts on the downstream communities.

- ปัญหาน้ำท่วมในระหว่าง 11-14 สิงหาคม 2551

- River monitoring web page still shows “green sign” during 11-14 August 2008 while the Mekong flooded very hard at Chiang Sean and Chiang Khong

Station name	ID	Zero gauge level			Alarm Status	Observed water levels					
		MSL	Flood level	Alarm leve		8-Aug	10-Aug	11-Aug	12-Aug	13-Aug	14-Aug
Chiang Saen	CSA	357.110	11.80	11.50	Green	7.96	8.67	9.84	10.57	10.49	9.34
Luang Prabang	LUA	267.195	18.00	17.50	Red	16.66	18.32	19.07	20.22	20.38	19.96
Chiang Khan	CKH	194.118	17.40	17.32	Green	13.24	14.24	15.21	15.76	16.46	16.80
Vientiane	VIE	158.040	12.50	11.50	Red	10.82	11.27	12.22	12.79	13.26	13.63
Nongkhal	NON	153.648	12.20	11.40	Red	11.08	11.42	12.18	12.70	13.15	13.53
Paksane	PAK	142.125	14.50	13.50	Red	13.16	13.12	13.32	13.81	14.26	14.60
Nakhon Phanom	NAK	130.961	12.70	12.60	Green	11.42	11.51	11.49	11.83	12.19	12.43
Thakhek	THA	129.629	13.50	13.00	Red	12.49	12.58	12.56	12.90	13.29	13.52
Mukdahan	MUK	124.219	12.60	12.50	Green	11.23	11.37	11.39	11.56	12.09	12.40
Savannakhet	SAV	125.022	13.00	12.00	Green	10.06	10.19	10.22	10.40	10.93	11.26
Khong Chiam	KHO	89.030	16.20	16.00	Green	12.42	12.52	12.68	12.81	13.19	13.49
Ubon (Nam Mun)	UBO	105.074	10.50		Grey						
Pakse	PKS	86.490	12.00	11.00	Yellow	10.44	10.40	10.55	10.64	10.86	11.10
StungTren	STR	36.790	12.00	10.70	Green	9.88	9.84	9.67	9.68	9.62	9.52
Kratie	KRA	-1.080	23.00	22.00	Green	19.99	20.27	20.28	20.41	20.45	20.33
Kompong Cham	KOM	-0.930	16.20	15.20	Green	13.70	13.94	14.10	14.20	14.33	14.38
Phnom Penh (Bassac)	PPB	-1.020	12.00	10.50	Green	8.19	8.38	8.47	8.59	8.66	8.71
Phnom Penh Port	PPP	0.000	11.00	9.50	Green	7.25	7.42	7.48	7.61	7.68	7.74
Koh Khel (Bassac)	KOH		7.90	7.40	Green	6.89	6.96	7.01	7.06	7.10	7.11
Neak Luong	NEA	-0.330	8.00	7.50	Green	5.74	5.86	5.94	6.04	6.10	6.15
Prek Kdam (Tonle Sap)	PRE	0.080	10.00	9.50	Green	6.91	7.05	7.15	7.27	7.36	7.43

Experience 3: MRC ไม่มีนโยบายให้ประชาชนในลุ่มน้ำโขงเข้าถึงข้อมูลสำคัญ ๆ ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลเรื่องระดับน้ำและอัตราการไหล ที่สถานีวัดน้ำหลักและในลุ่มน้ำสาขา

MRC does not have a policy that facilitates public access to information e.g. data on water levels and discharge

Experience 4: MRC ไม่ได้เป็นองค์กรที่เคารพ “ประชาชนในภูมิภาค” โดยไม่ได้ตระหนักว่า เงินสนับสนุนจากประเทศในภูมิภาคคือเงินภาษีของประชาชน ไม่ใช่เงินของรัฐบาล และเฉพาะเงินจำนวนนี้ก็เทียบได้กับค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นค่าตอบแทนเจ้าหน้าที่ใน MRC ทั้งหมด

MRC should be more accountable to the public

	2003	2004	2005	2006	2007
Cambodia	225,673	237,414	250,328	264,534	280,160
Lao PDR	225,673	237,414	250,328	264,534	280,160
Thailand	248,132	270,309	294,703	321,536	734,574
Vietnam	241,881	261,449	282,973	306,649	332,694
total	941,359	1,006,586	1,078,332	1,157,253	1,627,588
Donors	10,232,904	12,897,394	13,754,662	10,925,732	20,022,336
Staff salary and fees	929,515	702,053	671,086	745,111	743,120
Common staff costs	391,311	392,080	402,500	412,726	403,453
total	1,320,826	1,094,133	1,073,586	1,157,837	1,146,573

Experience 5: MRC รู้ดีว่ากระบวนการตัดสินใจโครงการเขื่อนของรัฐบาลของประเทศแม่น้ำโขง ไม่ได้เกิดบนข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ แต่เกิดบนผลประโยชน์ของรัฐบาลกับผู้ลงทุนภาคเอกชน ดังนั้นการสนับสนุนของ MRC จึงเท่ากับยอมปิดหูปิดตาตัวเอง ไปร่วมในกระบวนการที่ไม่โปร่งใส ไม่มีธรรมาภิบาล

MRC closing their eyes and ears to factors pushing for dam development in the region (which are not based on “science” but on “vested interests”

- ตัวอย่างการได้มาซึ่งสัมปทานโครงการ.....(ไฟฟ้า) ของบริษัทเอกชนแห่งหนึ่งกับรัฐบาลในประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง

- Moreover, the Company also has advanced cash of Baht 88.6 million for the investment in a local company which is under the negotiation process and the management expects to conclude the deal in the near future. Such cash advances are to support the acquisition of the concession license from(*Country name*) to develop(*project name*).
- The subsidiary company entered into agreement with broker in(*Country name*) to perform, contact and negotiate with(*Country name*) to obtain the license and permission for the development (*project name*). The subsidiary company shall pay USD 20 million with 3 installments as described in the agreement and shall provide 5% of free shares for this project to broker. As at 30 June 2008, the subsidiary company has paid cash to such broker totalling Baht 227.6 million.
- Moreover during the period, the Company entered into loan agreement with a local commercial bank for development of(*project name*) amounting to Baht 680 million for which Baht 228 million has been drawdown. This loan bears interest at the rate of MLR per annum.

- นอกจากนี้ บริษัทได้ทดลองจ่ายเงินจำนวนประมาณ 88.6 ล้านบาท เพื่อลงทุนในกิจการแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ระหว่างการเจรจา โดยคาดว่าจะสรุปได้ภายในเร็ว ๆ นี้ ซึ่งเงินทดลองจ่ายดังกล่าวจ่ายเพื่อให้ได้รับสิทธิสัมปทาน (ชื่อโครงการ) จาก(ประเทศ) เพื่อพัฒนา(ชื่อโครงการ)
- บริษัทย่อยทำสัญญากับตัวแทนในประเทศ..... เพื่อดำเนินการ ติดต่อกับและเจรจากับรัฐบาล.....เพื่อให้ได้สิทธิและใบอนุญาตในการพัฒนา (ชื่อโครงการ) บริษัทย่อยจะต้องจ่ายเงินจำนวน 20 ล้านเหรียญสหรัฐ โดยมีการผ่อนชำระ 3 งวดตามที่ระบุในสัญญา และจะต้องให้หย่อนร้อยละ 5 ของโครงการนี้แก่ตัวแทน ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2551 บริษัทย่อยจ่ายเงินให้แก่ตัวแทนดังกล่าวเป็นจำนวน 227.6 ล้านบาท
- นอกจากนี้ ในระหว่างงวดบริษัททำสัญญากู้ยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศแห่งหนึ่งเพื่อพัฒนา (ชื่อโครงการ) จำนวน 680 ล้านบาท ซึ่งในระหว่างงวดได้มีการเบิกถอนจำนวน 228 ล้านบาท และมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ MLR ต่อปี

Expectations

สถานะของการลงนาม ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน เมื่อปี 1995 ของทั้ง 4 ประเทศแม่น้ำโขงตอนล่าง คือ การชะลอการใช้ฉีดยาฆ่าแมลงอย่างเต็มที่ในการใช้ทรัพยากรของประเทศนั้นๆ และมอบอำนาจนี้บางส่วนให้แก่คณะกรรมการแม่น้ำโขง เป็นองค์กรที่จะดูแลการพัฒนาลุ่มน้ำโขงอย่างยั่งยืน ภายใต้กรอบความตกลงดังกล่าว

ดังนั้น คณะกรรมการแม่น้ำโขง จึงมีสิทธิบางประการที่จะดำเนินการศึกษา ตรวจสอบ โครงการเขื่อน และการสร้างความร่วมมือกับประชาชนของประเทศลุ่มน้ำโขงตอนล่าง ในลักษณะข้ามพรมแดน

ถ้าจะคาดหวัง คงหวังเพียงจิตใจที่กล้าหาญพอ ที่จะทำทลายและกระโดดออกมาจากกะลาใบนี้ให้ได้ เพื่อประชาชนในลุ่มน้ำโขง